

Jessica Lind

preložila PAULÍNA ČUHOVÁ

MALÉ BEŠTIE

Preklad knihy formou stipendia
z verejných zdrojov podporil
Fond na podporu umenia.

Vydanie knihy z verejných zdrojov
podporil Fond na podporu umenia,
ktorý je hlavným partnerom projektu.

u. fond
na podporu
umenia

Preklad knihy vychádza vďaka
podpore Spolkového ministerstva
bývania, umenia, kultúry, médií
a športu Rakúskej republiky.

 Federal Ministry
Housing, Arts, Culture,
Media and Sport
Republic of Austria

Copyright © 2024 Hanser Berlin in der Carl Hanser
Verlag GmbH & Co. KG, München
Translation © Paulína Čuhová, 2026
Cover design © Nurten Zeren, 2024
Cover pictures © Eberhard Grossgasteiger/Unsplash,
kiankhon/iStock/Getty Images
Slovak edition © Laputa/Literárna bašta, 2026

ISBN 978-80-8283-125-5

Jessica Lind

preložila
PAULÍNA ČUHOVÁ

MALÉ BEŠTIE

Stratiť dieťa. Znie to, ako keď v supermarkete chvíľu nedáš pozor a dieťa sa skryje medzi cestoviny a instantné polievky. Potom vyhlásia jeho meno, vezmeš ho, idete domov, dáš mu večeru, vyčistíš mu zuby a prikryješ ho. No niečo nesedí, máš zvláštny pocit. Zmocňuje sa ťa nepokoj, akoby si domov priviedla cudzie dieťa.

PRVÁ ČASŤ

Keď prichádzam autom k budove školy, Jakob tam už čaká. Bicykel má opretý o zábradlie. Idem z práce, on z domu.

„Tiež toho viac neviem,“ odvetím, keď sa ma vypytuje, čo vravela učiteľka do telefónu, a všimne si, aká som podráždená. Cítim na chrbte jeho ruku a musím sa ovládnuť. Myslí to dobre, no ja som vždy bola takáto – v prípade pochybností sa nedotýkať. S pani Bohleovou sa stretneme pri zborovni a kráčame za ňou do prázdnej triedy. Stoly sú usporiadané do písmena U. Pani Bohleová nám naznačí, nech si sadneme. Jakob zaváha, stoličky majú detskú veľkosť. Posadím sa na jeden zo stolov a prekrížim si ruky na hrudi.

„Hovorí, že sa to stalo viac než raz,“ uzavrie pani Bohleová správu. Je uvelebená za katedrou, my sedíme oproti nej.

„Sú svedkovia?“ opýtam sa.

„Svedkovia?“ zopakuje pani Bohleová a zvráští čelo.

„Videl ich pri tom niekto?“

Pani Bohleová pokrúti hlavou. „Stalo sa to počas veľkej prestávky. Ostatné deti boli na dvore. Oni dvaja zostali v triede sami.“

„Nie je vašou úlohou dávať na deti pozor?“ do hlasu sa mi primieša hnev.

Pani Bohleová sa na mňa pozrie.

„Ale veď vôbec nevieme, čo sa v skutočnosti stalo,“ snaží sa Jakob upokojiť situáciu.

„Neveríte mi? Dievčatá také niečo netvrdia pre nič, za nič,“ vyhlási pani Bohleová.

„Nie, to som ne...“

„My ako škola danú udalosť berieme vážne. Aj keď k tomuto veku patrí všetko vyskúšať a testovať hranice.“

„Aj my to berieme veľmi vážne,“ povie Jakob.

Pani Bohleová sa nadýchne. „Mohol Luca vidieť niečo, čo by ho mohlo zmiasť?“ spýta sa.

Cítim, ako vo mne rastie hnev. „Vždy spolu spíme pri zatvorených dverách,“ sucho skonštatujem.

„Pia,“ zašepká Jakob.

„Zostáva niekedy sám s inými dospelými? Napríklad so strýkom alebo so susedom?“

„Nie,“ odpovie Jakob.

„Ale s tebou býva sám,“ poznamenám. „Aj ty si muž.“

Jakob sa na mňa vydesene pozrie.

„Mohli by sme sa porozprávať s deťmi?“ otočí sa na pani Bohleovú. „S tým dievčaťom?“

Pani Bohleová rozhodne pokrúti hlavou. Ona sama sa s ňou už rozprávala a aj vychovávateľka zo školského klubu. Veria jej. Samozrejme, že jej veria.

„A čo hovorí Luca?“ zisťuje Jakob.

Viem si to predstaviť. Ako Luca mlčí. Zovrie pery a neotvorí ústa. Zamkol ich a kľúč odhodil.

„Doteraz nič nepovedal,“ odvetí pani Bohleová a dodá, že jeho mlčanie automaticky neznamená priznanie viny, vie, aký je. Zvyšuje hlas. Prechádza z molu do duru. Na krátky okamih je z nej opäť Lucova priateľská učiteľka. Mňa tým však neoklame, opriem sa o ruky a úsmev jej neopätujem. Obžalovaný má právo mlčať.

Kľaknem si a nechám ho padnúť mi do náruče, ako to robievam zakaždým, keď poňho prídem. Čoskoro na to bude priveľký a bude mu to trápne. No dnes ho chytím a pevne objímam.

Kým sme sa rozprávali s učiteľkou, dozerala naňho sekretárka. Keď vychádzame zo školy, pokyniem jej hlavou.

Nasadneme do auta, Jakob na zadné sedadlo, ja na sedadlo spolujazdca. Len Luca sedí na zvyčajnom mieste. Zvláštny obraz – akoby bol náš starý ford únikové auto, v ktorom bankovní lupiči čakajú na návrat šoféra. Čakáme na niekoho, kto vie, kam ísť. Luca sklopí oči, stiahne plecيا.

„Čo presne sa stalo?“ spýtam sa.

Luca si obžúva spodnú peru.

„Povedz mi to,“ prehodím uvoľneným tónom, akým sa s ním bežne zhováram, no zarezonuje v ňom istá naliehavosť.

„Nič,“ takmer bezhlasne zašepká Luca.

„Kvôli ničomu sme po teba ale neprišli. Pani Bohleová povedala...”

Jakob položí Lucovi ruku na plece. Gesto má v sebe niečo chlácholivé. Nahnevá ma. Všetci by sme mali byť nahnevaní.

„Podme do Hammerparku,“ navrhne Jakob. „Stretne sa tam?“

Prikývnem. Vystúpime. Jakob odomkne zámok na bicykli. Patrí k tým, čo si bicykel vždy zamknú, práve preto mu ho nikdy neukradli. Ponáhľam sa znovu si sadnúť na sedadlo vodiča, auto je náš kryt. Naštartujem motor a vyrazím.

„Hneváš sa, mami?“

„Ešte neviem.“

Kým stúpim na brzdu, pohľady sa nám stretnú v spätnom zrkadielku.

„Doriti!“

Luca zalapá po dychu. Pás ho surovo vtlačil do sedadla. Na semafore som takmer prešla na červenú.

Brodíme sa lístím: žltým, červeným, oranžovým. Miznú nám v ňom topánky. Zdvihnem zrak, koruny stromov nevyzerajú preriedené, sú kypré, plné a farebné. Navyše nás zalieva zlaté slnečné svetlo a vzduch je ešte teplý, hoci s miernym nádychom chladu. Na slnku máte chuť vyzliecť si bundu a v tieni zas nasadiť si čiapku. Prechádzame popri rybníku s kačkami. Luca beží popredu na ihrisko. Štverá sa na preliezačku, ktorá vyzerá ako pavučinová guľa, vylezie až celkom hore. Jakob a ja zastaneme na okraji veľkého pieskoviska, ruky máme vo vreckách, mlčíme. Dnes je

nanajvýš nezvyčajný deň. Luca sa rozhodol prestať hádať, čo bude nasledovať. Striasol zo seba starosti, občas sa však váhavo obzrie ponad plece.

„Doriti,“ fľochnem. Šepkám, hoci sme na ihrisku takmer sami. Vedľa je priestor pre malé deti, je tam viacero matiek aj jeden otec, ale tu sme jediní. Otočím sa k Jakobovi.

Jakob vťahuje spodnú peru do úst. Keď to robí, vyzerá ako Luca. Trápi ho, že všetci hovoria, že Luca je celá mama. Blondavé vlasy, sivé oči, svetlá pokožka. Ale výraz tváre a mimiku majú rovnaké. Len s tým rozdielom, že Jakobovo obžúvanie pery niečo ohlasuje. Niečo nepríjemné.

„Pani Bohleová povedala, že deti nič také nerobia bez dôvodne,“ vyhlási a pozrie sa na mňa zospodu. Je pre mňa záhadou, ako to dokáže, pretože je vyšší než ja. „Čo by mohlo byť dôvodom?“ opýta sa. Učiteľkin náznak ho znepokojuje.

Mávnem rukou. „Veď vôbec nevieme, čo sa v skutočnosti stalo. Akési dievča porozprávalo nejaký príbeh a teraz sú z toho všetci hysterickí.“

„Myslíš si, že si tá malá vymyslela?“

Áno, presne to si myslím.

Zarazím sa.

Naozaj si to myslím?

Ženám sa musí veriť – bezpodmienečne. Príliš veľa žien sa neodváži prehovoriť zo strachu, že by im neverili. Preto sa im musí vždy veriť. Som o tom presvedčená. Myslím na Lucove malé prstíky, keď mi ako bábätko nimi zvieral ukazovák.

„Musí nám povedať, čo sa stalo. Z jeho perspektívy. Chcem to počuť od neho,“ vyhlásim.

Jakob si vzdychne.

Keď sa Luca zľakne, úplne stíchne. Keď ho hrešíme, stiahne plec a sklopí zrak. Ako slimák, ktorý sa schováva do ulity. Neobhaja sa ani len vtedy, keď ho trestáme neprávom, preto sme začali byť obozretní.

„Čítal si niekedy Jespera Juula?“ opýtam sa.

Jakob sa zasmieje. „Pia, to bolo pred sto rokmi. Povedala si mi predsa, že mám s radami pre rodičov prestať, pretože ti to ničí intuíciu.“

„Ale teraz mi intuícia nič nehovorí,“ odvetím.

Obaja sa pozrieme na Lucu. Visí na lanách ako opička. Blondavé vlasy mu padajú nadol. Odkedy je na svete, v hlave mám zakorenené rôzne predstavy, napríklad že zaspí a už sa neprebudí. Že sa kočík rúti na rušnú cestu, pretože som ho nesprávne zabrzдила. Že dostane nevyliciteľnú chorobu. Predstavujem si bolesť. Hluchotu. Popieranie. Nekonečné želanie vrátiť čas a zúfalstvo, pretože sa to nedá.

Všade vidím nebezpečenstvá, predstavujem si, ako spadne z preliezačky a zlomí si väzy. Bojujem s tým pocitom a nijako nezasiahnem.

Momentálne sa chce Luca každý večer modliť, navyše pokľaciačky pred jeho posteľou. Jakoba to šialene rozčuľuje. Presvedčila som ho, že je to iba fáza, ak ho necháme a budeme to ignorovať, vyrieši sa to samo. A tak som už niekoľko týždňov pri večernom rituáli iba ja. Hráť tú hru

s ním. Zopnem ruky, avšak dnes oči nezatváram. Lucove pery formujú tiché slová.

„Môžem sa ťa niečo opýtať?“ prehodím, keď zvolá hlasné amen a vyštverá sa na posteľ.

„Vie Boh všetko?“

Luca sa na mňa pozrie.

„Alebo mu rozprávaš, čo sa stalo, keď sa modlíš?“

„Vie všetko,“ povie Luca.

„A čo mu potom hovoríš?“

„To je tajomstvo,“ vážne zašepká.

Odrazu som nesmierne unavená. Zhasnem a pritisknem sa mu nosom o líčko. Poznám ho lepšie ako ktokoľvek iný. Ale čím bude starší, tým viac času stráví bezo mňa a tým viac vecí zažije bezo mňa. Musí to tak byť. Nepatrí mi. Patrí sám sebe. No i tak si práve želám, aby mal vstavanú kameru ako niektoré moderné autá, na ktorej si po dopravnej nehode možno spätne prehrať, čo sa stalo, a zistiť tak, kto je na vine.

Luca pravidelne dýcha, zaspal. Z nočného stolíka beriem telefón. Celé popoludnie som hľadala na internete: „deti s podozrivým správaním“, „detská sexualita“, „ako deti prijať hovoriť“. Zo všetkých tých stránok a fór sa mi krúti hlava. Otvorím rodičovskú skupinu na whatsapppe. To, že neprišla žiadna správa, ma vlastne upokojí. Vzápätí však zistím prečo. Zo skupiny ma odstránili.

„Tak teda nie!“ zvriesknem do telefónu a bez rozlúčky zlo-
žím. To, že sa celá trasiem, ma ešte viac rozhnevá. Jakob
na mňa zarazene hľadí. Nevie, čo povedala Sophie, počul
iba moju časť rozhovoru. Tak rada by som telefón tresla
o zem, vyhodila ho z okna, šmarila do blikajúceho televízo-
ra. Keď som pred chvíľou vošla do izby, dvíhajúc mobil nad
hlavu ako dôkaz, Jakob vypol zvuk. Skontrolovali sme to –
aj jeho odstránili z rodičovskej skupiny. Jakob si nechce
priznať, čo to znamená. Myslí si, že ide o nedorozumenie.
Ja to však veľmi dobre chápem. Znamená to, že rodičia
poza náš chrbát hovoria o nás, o Lucovi. Takto sa to začína.
Jakobove snahy relativizovať nepomáhajú. Zatelefonovať
Sophie bol jeho nápad. Sophie je Mattisova matka. Mattis
je Lucov najlepší kamarát. Vychováva ho sama a je Nemka.
Mám rada jej berlínske nárečie a priamosť, rada sa s ňou
rozprávam. Párkrát – nie často, ale predsa – sme viedli sku-
točný rozhovor, nebola to len výmena fráz. Navyše keďže je
Nemka, v skutočnosti sem nepatrí. K ostatným, k rodičom.
Nikto to síce nepovie, ale vieme to obe, ten dôvod som ja.
Existuje niečo, čo ma delí od ostatných.

Jakob chce vedieť, čo vravela Sophie. Snažím sa mu to čo najpresnejšie zopakovať. Ako zodvihla telefón a ja som už podľa hlasu vedela, že sa to muselo stať nedopatrením, pravdepodobne videla na displeji zablikať moje meno a na chvíľu zabudla, že v škole máme problémy. Najprv sa ma snažila upokojiť, no napokon predsa len priznala, že sa v skupine písalo o Lucovi. „Ale naozaj nič zlé,“ presviedčala ma. „Musia proste vypustiť trochu pary.“ Nechcela mi povedať, o ktorých rodičov ide, kto je to dievča. Namiesto toho skonštatovala, že v takýchto četoch sa ľudia rýchlo rozvášnia. Radila mi zachovať pokoj a počkať. Ako nádejne to znelo. Ako jednoducho. Rada by som jej uverila, že nemusíme nič robiť, že všetko pominie bez zanechania akýchkoľvek stôp. Potom sa ma však opýtala, či je pravda, čo Lucovi vyčítajú. Povedala som nie, samozrejme, že nie, a poprosila som ju, nech mi povie, čo sa v čete píše. Pre mňa, za mňa aj bez mien. Že mám na to teraz čas. Poprosila som ju o screenshoty. Opýtala sa ma, na čo to bude dobré, a ja som nepoznala odpoveď. Rozhostilo sa medzi nami ticho, naše hlasy si boli nablízku, hoci naše telá prebývali v celkom odlišných miestnostiach. Môj návrh, že nasledujúci deň Mattisa hneď po škole vezmem k nám, rozpačito odbila tým, že sa jej to tento týždeň nehodí. Presne toto je dôkaz, že celá tá záležitosť tak ľahko neprehrmí ako nejaká búrka.

„Nemajú o tom ani poňatia!“ hovorím hlučne. „Majú sedem rokov. Bola to hra, všetci sme to robili. Je to dieťa a nie nejaký deviant!“

„To povedala Sophie?“

„Sophie je poondiaty zbabelec.“

Jakob ma vezme do náručia. Na okamih sa zarazím a potom si všimnem, že mi po lícach stekajú teplé slzy.

Kto je to dievča? Horúčkovo nad tým premýšlam. Aké dievčatá sú v ich triede? Dve Emmy, jedna Lisa, Siri, Anna, Alena, Mia, Karolina, Emeshe... Kto ešte? Luca sa viac hrá s chlapcami. S Mattisom a Naelom a Oliverom a Finnom. Privádza ma do šialenstva, že nás potichu vylúčili zo skupiny. Že nikto nemá odvahu priamo sa nás opýtať a namiesto toho sa o nás radšej rozprávajú poza náš chrbát. Nie je to iba nefér, je to zbabelé.

Jakob sa ku mne prisunie. Ležíme v posteli, nemôžeme spať. Chytí ma za ruku. Predtým sme sa poriadne pohádali. Chlácholí ma, keď plačem, utešovanie je preňho reflex. Bozkávať rozbité kolená, nachádzať správne slová, ponúknuť rameno na opretie. Vtedy sa úplne stiahne a prevezme rolu utešiteľa. Ťažila som z toho už viackrát, napríklad keď sa Luca v takzvanom období vzdoru hádzal o zem, úplne premožený pocitom hnevu, a ja som mala nervy na prasknutie. To Jakob si vtedy k nemu kľukol, schytávajúc malé údery a opakujúc mantru: „Všetky pocity sú v poriadku, všetky pocity sú v poriadku.“ Pretože sa o syna postaral, mohla som si zapchať uši a odísť do druhej izby. A hoci za to nečaká žiadnu chválu, hnevá ma, aký je so sebou spokojný. Jakob, ktorý je nezlomný ako kameň a zároveň upokojujúci ako plyšové zvieratko. Len nie celkom úprimný.

Keď som sa mu vymanila z náručia a on si bol istý, že sa už cítim lepšie, chcel sa rozprávať. To, že ja som sa rozprávať nechcela, ho neodradilo. Vravel mi, ako telefonát vníma on. Že už pri rozhovore s pani Bohleovou som bola nepriateľská. Nie, to nepovedal, „nespolupracujúca“ – to

je to slovo, ktoré Jakob použil. Myslí si, že prehánam. Ale ja viem, aké to je, keď o niekom ľudia hovoria poza jeho chrbát. Viem, aké to môže byť nebezpečné. Ešte stále sa na neho hnevám, nechcem cítiť jeho teplé telo pri svojom, ba ani len jeho pach.

„Všetko v poriadku?“ zaznie Jakobov hlas do tmy.

Prikývnem, čo však nemôže vidieť, a poviem: „Záchod.“

Stojím pred zrkadlom v kúpeľni a pozorujem svoju tvár. Bledá pokožka, sivé oči. Jakoba vidím v Lucovej mimike. Ostatných vidím, keď sa nehýbe, keď spí. Môjho otca. Moju matku. Ale najčastejšie vidím Lindu. Od samého začiatku. Hneď ako mi na hrud' položili drobučkého novorodenca, ktorý bol ešte pred chvíľou v mojom bruchu, pomyslela som si: Linda.

Podľa Jakoba je to nezmysel. Neviem presne, čo ho hnevá na tom, že porovnávam Lucu s Lindou. Hovorí, že ja sama vyzerám ako moja sestra, a preto sa Luca nepodobá na mňa, ale na ňu. DNA súrodencov sa len máličko odlišuje od rodičov a ich detí. Je to dobré, ak by raz človek potreboval darovať orgán, ale vzájomnú blízkosť to negarantuje. Jakob so svojou sestrou telefonuje zriedka. Býva v Tirolsku a vedie podobný život, no i tak si od seba udržiavajú odstup.

Rozsvietim v spálni. Jakob si tvár zakryje rukami. Svetlo je ostré, oslepí aj mňa. Opäť ho vypnem.

„Prepáč,“ poviem. Tma je náhle oveľa černejšia ako predtým, ale počujem, ako sa Jakob posadí.

„Nemôžem spať,“ oznámi mi.

„Ani ja nie.“

„Porozprávame sa?“

Vleziem k nemu pod perinu a usadím sa. V tej chvíli mi jeho telo pripadá dôverné, už nie požadujúce, ale ako bôja, ktorej sa v tme môžem zachytiť.